

Для службового користування
Прим. № ____

ДОКТРИНА “СИЛИ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ”

ЖОВТЕНЬ – 2020

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

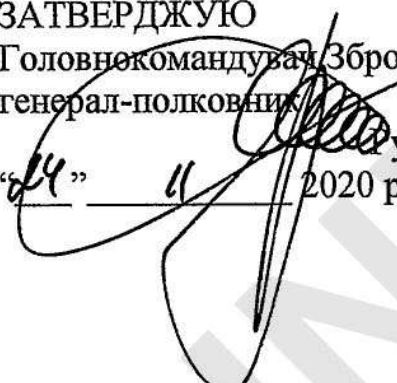
виготовлення копій з дозволу розробника військової публікації.

**КОМАНДУВАННЯ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

Для службового користування
Прим. № ____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Головнокомандувач Збройних Сил України
генерал-полковник

"24" "11" 2020 року
Руслан ХОМЧАК

ДОКТРИНА “СИЛИ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ”

Військова керівна
публікація військовим
організаційним
структурам що визначає
основні положення щодо
Сил спеціальних
операцій ЗСУ

ЖОВТЕНЬ – 2020

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

виготовлення копій з дозволу розробника військової
публікації.

**КОМАНДУВАННЯ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

ПЕРЕДМОВА

Доктрину “Сили спеціальних операцій Збройних Сил України” (далі – Доктрина) розроблено робочою групою офіцерів Командування Сил спеціальних операцій Збройних Сил України та погоджено з заінтересованими органами військового управління, структурними підрозділами Генерального штабу Збройних Сил України.

Ця Доктрина формує загальне уявлення про Сили спеціальних операцій (далі – ССПО), як роду сил Збройних Сил України, окреслює їх місце в загальній системі оборони держави.

У Доктрині враховано вимоги керівництва держави та Збройних Сил України щодо співробітництва у сфері оборони для приєднання до загальноєвропейської системи безпеки, досягнення взаємосумісності з країнами – членами НАТО, досвід підготовки та застосування військових частин (підрозділів) ССПО в ході проведення антитерористичної операції та операції Об’єднаних сил на території Донецької та Луганської областей.

Усі питання, що стосуються цієї Доктрини надсилати до Командування ССПО на адресу: 07404, м. Бровари, Київська область, Командування Сил спеціальних операцій Збройних Сил України, електронна адреса в АСУ “Дніпро” hrey@grey.dod.ua., АСУ “Седо-М” – індекс 331 (контактний телефон розробників для надання зауважень та пропозицій – 75-21-083).

ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	2
	ВСТУП	4
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	5
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	6
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	7
1.	СИЛИ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ	9
1.1	Призначення та основні завдання Сил спеціальних операцій	9
1.2	Структура Сил спеціальних операцій	10
1.3	Управління Силами спеціальних операцій	12
2.	ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ	13
2.1	Принципи застосування Сил спеціальних операцій	13
2.2	Підготовка застосування Сил спеціальних операцій	16
2.3	Основи застосування Сил спеціальних операцій	16
2.4	Спеціальна операція	20
2.5	Психологічна операція	21
2.6	Рух опору	22
2.7	Забезпечення Сил спеціальних операцій	22
3.	ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ	23

ВСТУП

Наявність ССПО у складі Збройних Сил України (далі – ЗС України) обумовлена необхідністю ефективного реагування на сучасні загрози національній безпеці України у воєнній сфері, відбиття збройної агресії на території Донецької та Луганської областей України, особливо в умовах ведення Росією так званої “асиметричної гібридної війни шостого покоління” та захисту суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності України, а також досягнення євроатлантичних стандартів та критеріїв, необхідних для набуття Україною членства в НАТО (інтеграції всіх складових сил оборони України до системи колективної безпеки країн НАТО).

Успіх виконання завдань, покладених на ССПО, потребує чіткого розуміння та дотримання положень усіх доктринальних документів, в частині що стосується ССПО. Основним завданням Доктрини є досягнення єдиного розуміння про ССПО серед військовослужбовців ЗС України для успішної взаємодії зі всіма складовими ССПО як під час повсякденної діяльності, так і під час виконання бойових завдань у складі сил оборони держави, з урахуванням досвіду підготовки та застосування військових частин (підрозділів) ССПО в ході проведення антитерористичної операції та операції Об’єднаних сил на території Донецької та Луганської областей, принципів та стандартів, прийнятих в збройних силах держав – членів НАТО та адаптованих під сучасні умови.

Доктрина містить загальні поняття про ССПО, їх основні завдання, операції, які вони проводять, основи їх застосування, організацію, управління, а також перспективи їх розвитку.

Доктрина передбачає впровадження взаємосумісності ССПО зі збройними силами провідних країн світу та країн – членів НАТО, тому її зміст та положення розроблені з урахуванням союзної публікації НАТО AJP-3.5 (Allied Joint Doctrine for Special Operations – спільна доктрина НАТО зі спеціальних операцій) та доктринальної публікації ADP-3.05 (Army Doctrine Publication ARMY SPECIAL OPERATIONS – Доктрина ЗС США із сухопутних спеціальних операцій).

ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Позначка військової публікації	Повне найменування військової публікації
	а. Указ Президента України 03.03.2018 № 52/2018 “Про затвердження Положення про Сили спеціальних операцій Збройних Сил України”
	б. Наказ Генерального штабу ЗС України від 31.03.2020 № 124дск “Про затвердження та введення в дію Тимчасової доктрини застосування сил оборони держави”
	в. Наказ Генерального штабу ЗС України від 17.09.2018 № 10т “ Про затвердження Основ ведення операцій військ (сил) Збройних Сил України”
	г. Наказ Генерального штабу ЗС України від 31.03.2020 № 3т “Про затвердження тимчасової Доктрини об’єднане планування”
СП 2-00(01).01	д. Наказ Генерального штабу ЗС України від 03.07.2020 № 75дск “Про затвердження Доктрини Об’єднана розвідка”
ВКП 2-75(01).01	е. Наказ Головнокомандувача ЗС України від 15.10.2020 № 5т “Про затвердження Доктрини “Спеціальна розвідка”
	є. Наказ Генерального штабу ЗС України від 30.05.2018 № 5т “Про затвердження Тимчасової настанови з підготовки та застосування Сил спеціальних операцій Збройних Сил України”
	ж. Наказ Генерального штабу ЗС України від 13.08.2019 № 301дск “Про затвердження Основних напрямів формування та розвитку морського компонента Сил спеціальних операцій Збройних Сил України на період до 2020 року”
	з. Наказ Генерального штабу ЗС України від 17.12.2018 № 446дск “Про затвердження Основних напрямів формування та розвитку повітряного компонента Сил спеціальних операцій Збройних Сил України на період до 2020 року”
	и. NATO STANDARD, AJP-3.5 “ALLIED JOINT DOCTRINE FOR SPECIAL OPERATIONS” Edition B Version 1 August 2019
	і. Army Doctrine Publication, ADP-3.05 “ARMY SPECIAL OPERATIONS”, dated 31 July 2019 – Доктрина ЗС США із сухопутних спеціальних операцій
ВКДП 1-00(03).01	к. Наказ Генерального штабу ЗС України від 26.12.2018 року № 460 “Про затвердження Тимчасового порядку оформлення військових публікацій у Збройних Силах України”

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Виявлення об'єкта розвідки – встановлення факту наявності об'єкта розвідки у вказаному районі та координат його розташування. (посилання е.).

Виведення об'єкту з ладу – тимчасова втрата об'єктом функціональних якостей, що суттєво впливає на його бойові можливості. (посилання е.).

Дорозвідка – цілеспрямований фізичний збір розвідувальної та іншої інформації про конкретні місця, об'єкти або осіб. (посилання е.).

Наліт – спосіб виконання розвідувальних і спеціальних завдань, який полягає у організації та здійсненні раптових нападів на особовий склад та об'єкти противника з метою їх знищення (виведення з ладу, пошкодження), захоплення полонених, документів, зразків озброєння і військової техніки. (посилання е.).

Не передбачене законом збройне формування – воєнізовані групи, які незаконно мають на озброєнні придатну для використання вогнепальну, вибухову чи іншу зброю. (посилання е.).

Об'єкт розвідки – особа, установа (підприємство), держава або їх коаліція, збройне формування, зразок (система, комплекс) військової техніки або озброєння, місцевість або інженерна споруда, інформація про яку може вплинути на прийняття рішень щодо забезпечення національної безпеки і оборони держави, та ефективність застосування Збройних Сил (їх функціональних компонентів). (посилання е.).

Оперативна група Сил спеціальних операцій – тимчасово сформований структурний підрозділ, що функціонує у структурі пункту управління Командування об'єднаних сил ЗС України (або угруповань військ (сил) на окремих напрямках) з метою планування, узгодження дій сил і засобів ССпО під час ведення спеціальної операції (спеціальних дій) та управління ними у ході виконання завдань в інтересах проведення операцій угруповань військ сил оборони.

Операції з пошуку та звільнення заручників (полонених) – це сукупність дипломатичних (міжнародних), цивільних та військових дій, дій неурядових організацій, інших, схвалених урядом України дій та дипломатичних ініціатив, або через будь-яку комбінацію цих варіантів для пошуку та звільнення заручників (полонених), затриманих, осіб, які уникають полону, ізольованих або зниклих безвісти з невизначених чи ворожих середовищ та заборонених територій.

Пошук – послідовний огляд місцевості у визначеному районі з метою виявлення об'єкта розвідки. (посилання е.).

Психологічна акція (дія) – організоване застосування визначених сил і засобів Сил спеціальних операцій для виконання завдань з інформування та (або) здійснення психологічного впливу на емоційний стан, мотивацію, раціональне мислення обмеженої за масштабом та районом цільової аудиторії та зміни моделі її поведінки у спосіб, що сприятиме досягненню військових та політичних цілей.

Психологічна операція – сукупність узгоджених і взаємопов’язаних за метою, завданнями, місцем і часом психологічних акцій та інших дій, визначених сил і засобів сил оборони, які проводяться за єдиним замислом і планом, для здійснення впливу на емоційний стан, мотивацію, раціональне мислення визначених цільових аудиторій та зміни моделей їх поведінки з метою створення сприятливих умов для досягнення політичних (стратегічних, оперативних) цілей, а також застосування сил і засобів оборони.

Рух опору – система політичних, воєнних, інформаційних і спеціальних заходів, які здійснюються з метою створення сприятливих умов для відновлення державного суверенітету та територіальної цілісності України.

Сили спеціальних операцій Збройних Сил України – окремих рід сил ЗС України, призначений для виконання завдань спеціальної розвідки, проведення спеціальних дій щодо знищення (виведення з ладу) важливих державних, військових та інших об’єктів противника, боротьби з диверсійно-розвідувальними силами противника, незаконними збройними формуваннями, підготовки та проведення руху опору, проведення спеціальних і психологічних операцій (акцій) та здійснення заходів, пов’язаних з попередженням, виявленням і припиненням терористичної діяльності. (посилання а.).

Спеціальна операція – сукупність узгоджених і взаємопов’язаних за метою, завданнями, місцем та часом спеціальних дій підрозділів ССПО, спрямованих на створення умов для досягнення стратегічних (оперативних) цілей, які проводяться за єдиним замислом і планом під керівництвом командувача (командира угруповання) ССПО самостійно або у взаємодії з військовими частинами, підрозділами ЗС України та інших складових сил оборони. (посилання б.).

Спеціальні дії – організоване застосування визначених сил і засобів у спеціальній операції або окремо (у тому числі під час інших операцій) для виконання спеціальних завдань у визначених зонах (районах) із застосуванням спеціальних способів (засобів). (посилання б.).

Спеціальна розвідка – вид оперативної розвідки, яка ведеться для добування, опрацювання і доведення розвідувальних даних в інтересах підготовки та ведення (підтримки) операцій угруповань військ сил оборони, бойових та спеціальних дій з використанням визначених способів і методів. (посилання е.).

Тактична група СПО – вид тактичних сил, тимчасово створене формування підрозділів ССПО під єдиним керівництвом, яке застосовується в межах проведення СПО, операцій (бойових дій) угруповань військ (сил) та структурно складається з штабного, бойового елементів та підрозділів забезпечення. Склад тактичної групи СПО залежить від характеру завдань, які їй визначаються. Тактичні групи СПО можуть бути наземними, морськими та повітряними.

Тактична група ШСО – вид тактичних сил, тимчасово сформоване або напівпостійне формування підрозділів ШСО для виконання тривалого специфічного завдання під єдиним керівництвом, яке застосовується в межах проведення ПСО, операцій (бойових дій) угруповань військ (сил).

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочуються
ГШ	Генеральний штаб ЗС України
ЗС	Збройні Сили
ІПсО	інформаційно-психологічні операції
НАТО	організація Північноатлантичного договору
ОВТ	озброєння та військова техніка
ОК	оперативне командування
ОКП	основний командний пункт
ОС	об'єднані сили
ОТУ	оперативно-тактичне угруповання
ОУВ	оперативне угруповання військ
ПКП	передовий командний пункт
ПС	Повітряні сили
ПсО	психологічна операція
ПУ	пункт управління
РЕБ	радіоелектронна боротьба
СпД	спеціальні дії
СпО	спеціальна операція
ССпО	Сили спеціальних операцій Збройних Сил України
СпП	спеціального призначення

1. СИЛИ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ

Зміни в характері збройної боротьби, що відбулися останнім часом, призвели до значного збільшення кількості завдань, що виконуються нетрадиційними методами та непридатними для конвенційних сил.

Реагуючи на зазначене, у другій половині двадцятого та на початку двадцять першого сторіччя в складі збройних сил більшості країн світу масово створюються сили, які здатні виконувати зазначені завдання – сили спеціальних операцій.

Відповідні зміни відбулися у Збройних Силах України. На виконання положень Указу Президента України від 24.09.2014 “Про рішення Ради національної безпеки України від 28 серпня 2014 року “Про невідкладні заходи щодо захисту України та зміцнення її обороноздатності” та Замислу оптимізації та реорганізації Збройних Сил України наприкінці 2015 року було розроблено Концепцію формування та розвитку Сил спеціальних операцій Збройних Сил України, результатом реалізації якої у 2016 році було створення окремого роду сил – Сил спеціальних операцій Збройних Сил України.

ССПО виконують завдання в інтересах національної безпеки держави, сприяють виконанню завдань угрупованнями військ (сил) в операціях, в різних умовах обстановки, в умовах правового режиму воєнного стану, особливого періоду та мирного часу.

1.1. Призначення та основні завдання Сил спеціальних операцій

1.1.1. Сили спеціальних операцій Збройних Сил України призначені для виконання завдань спеціальної розвідки, проведення спеціальних дій щодо знищення (виведення з ладу) важливих державних, військових та інших об’єктів противника, боротьби з диверсійно-розвідувальними силами противника, незаконними збройними формуваннями, підготовки та проведення руху опору, проведення спеціальних і психологічних операцій (акцій) та здійснення заходів, пов’язаних з попередженням, виявленням і припиненням терористичної діяльності. (посилання а.).

1.1.2. Особливістю покладених на ССПО завдань за призначенням є одночасне виконання заходів генерування (комплектування, забезпечення, підготовки, розвитку спроможностей) та планування застосування і управління діями військових частин ССПО, координації та контролю за виконанням ними завдань за призначенням у ході підготовки та ведення спеціальних операцій (дій), психологічних операцій (акцій) та підготовки і проведення руху опору.

1.1.3. Основними завданнями ССПО є (посилання а.):
підготовка та проведення спеціальних і психологічних операцій;
підготовка та проведення руху опору;

здійснення спеціальної розвідки в інтересах підготовки та ведення (підтримки) операцій, бойових і спеціальних дій;

підготовка та проведення спеціальних дій щодо знищення (виведення з ладу) важливих державних, військових та інших об'єктів противника;

залучення до заходів щодо здійснення захисту життя, здоров'я громадян та об'єктів (майна) державної власності за межами України, забезпечення їх безпеки та евакуації (повернення);

участь у наданні військової допомоги іншим державам;

участь у боротьбі з піратством та забезпеченні безпеки національного морського судноплавства України у відкритому морі чи в будь-якому місці поза межами юрисдикції будь-якої держави;

участь у міжнародному військовому співробітництві, міжнародних антитерористичних, антипіратських та інших міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки на підставі міжнародних договорів України та в порядку і на умовах, визначених законодавством України.

1.2. Структура Сил спеціальних операцій

1.2.1. Організаційно ССПО складаються з:

органу військового управління – Командування ССПО;

військових частин (підрозділів) СПО (СПП);

військових частин (підрозділів) ІПСО (ПСО);

військових частин (підрозділів) забезпечення;

навчальної військової частини;

авіаційної військової частини (в підпорядкуванні (оперативному)).

Військові частини та підрозділи СПО (СПП), ІПСО (ПСО) та авіаційна військова частина (в підпорядкуванні (оперативному)) відповідно до завдань, що виконуються, належать до наземної, морської та повітряної компоненти ССПО.

1.2.2. Командування Сил спеціальних операцій

Організаційно-штатна структура Командування ССПО є типовою структурою штабів НАТО (G-структурою) та розроблена з урахуванням імовірних сценаріїв виникнення та розвитку ситуацій воєнного характеру, основних завдань ССПО ЗС України.

Командування ССПО є органом військового управління оперативного рівня ЗС України.

Командування ССПО призначене для забезпечення роботи командувача ССПО щодо генерування, планування застосування та управління діями військових частин (підрозділів) ССПО, координації та контролю за виконанням ними завдань за призначенням у ході підготовки та ведення спеціальних операцій (дій), психологічних операцій (акцій) та підготовки і проведення руху опору.

Структурно Командування ССПО складається з командування, штабу у складі функціональної G-структури та окремих управлінь за напрямками застосування.

Основними завданнями Командування ССПО є:
генерування (комплектування, забезпечення, підготовка, розвиток спроможностей) ССПО ЗС України до виконання покладених на них завдань, координація і контроль за виконанням цих заходів;

планування, підготовка, організація та управління підпорядкованими силами і засобами під час підготовки і проведення спеціальних операцій (дій), психологічних операцій (акцій) ЗС України та руху опору.

Командування ССПО підпорядковується Головнокомандувачу ЗС України, який спрямовує, координує та контролює його діяльність.

1.2.3. Наземний компонент Сил спеціальних операцій

Виконання завдань ССПО в ході підготовки і проведення СпО (СпД), руху опору в операційних (військово-сухопутних) зонах на суходолі досягається бойовим застосуванням військових частин (підрозділів) СпО (СпП), які є основою наземного компонента.

Окремий центр СпО призначений для генерування (комплектування, забезпечення, підготовки, розвитку спроможностей), планування застосування та управління діями підпорядкованих підрозділів, координації та контролю за виконанням ними завдань за призначенням у визначених районах у ході підготовки та ведення СпО (дій) підготовки і проведення руху опору.

1.2.4. Морський компонент Сил спеціальних операцій (посилання ж.)

Ефективне виконання завдань в ході проведення спеціальних операцій (дій) на узбережжі, у прибережній морській і річковій зонах щодо виведення підрозділів у райони виконання завдань, проведення спеціальних дій (акцій), здійснення їх морської підтримки, логістичного забезпечення, повернення (евакуації) після виконання завдань, забезпечення заходів оперативної та бойової підготовки здійснюється морським компонентом ССПО.

Морський компонент ССПО сформований на базі окремого центру СпО (морського) та призначений для ведення спеціальної розвідки, проведення спеціальних дій на узбережжі, у прибережній морській і річковій зонах у визначених районах виконання завдань в різних умовах обстановки, проведення штурмових дій (огляду) кораблів, суден та катерів, проведення операцій з пошуку та рятування на морі, в прибережній зоні.

До структури морського компонента ССПО входять підрозділи СпО, загін морських засобів виводу та евакуації та підрозділи всебічного забезпечення.

Загін морських засобів виведення та евакуації включає підрозділи надводних, спеціальних морських засобів, засобів для водолазів та призначений для виведення (повернення, евакуації) підрозділів морським (водним) шляхом до (з) районів виконання завдань, доставки особового складу (вантажів) підрозділів морського центру надводним (підводним) способом у визначені райони.

1.2.5. Повітряний компонент Сил спеціальних операцій (посилання з.)

Ефективне виконання завдань ССпО у ході підготовки і проведення СпО (дій), ПсО (акцій), руху опору щодо виведення військових частин та підрозділів у райони виконання завдань, здійснення їх авіаційної підтримки, логістичного забезпечення, повернення (евакуації) після виконання завдань, забезпечення заходів оперативної та бойової підготовки здійснюється за рахунок повітряного компонента ССпО – авіаційної військової частини (в підпорядкуванні (оперативному) Командувача ССпО) з відповідним комплектом сил і засобів (підготовленого льотного складу, літаків, вертольотів, спеціальних засобів і обладнання). Повітряний компонент передається в підпорядкування (оперативне) командувачу ССпО на час ведення СпО (дій), ПсО (акцій), проведення руху опору.

Повітряний компонент ССпО сформований у складі бригади транспортної авіації далі – ПС ЗС України, як змішана авіаційна ескадрилья (командування, штаб (за А-структурою), основні підрозділи (транспортні літаки та транспортно-бойові вертольоти), інженерно-авіаційна служба та підрозділи забезпечення) та призначений для підтримки та прикриття дій підрозділів під час проведення спеціальних операцій (дій) на землі і (або) в морських умовах, здійснення транспортних перевезень (десантування, евакуації) особового складу (вантажів) повітряним шляхом та ведення розвідки у визначених районах в різних умовах обстановки.

1.2.6. Компонент психологічних операцій

Здійснення психологічного впливу шляхом організованого та цілеспрямованого розповсюдження спеціально підготовлених повідомлень (меседжів) серед визначеної та затвердженої відповідними командирами (начальниками) цільової аудиторії власними та взаємодіючими каналами (засобами) комунікації в інтересах політичних та військових цілей досягається бойовим застосуванням військових частин (підрозділів) ПсО, які є основою компоненту ПсО.

Центр ПсО призначений для генерування (комплектування, забезпечення, підготовки, розвитку спроможностей), підготовки та проведення психологічних акцій, окремих заходів психологічного впливу в інтересах військ (сил) та (або) виконання окремих завдань ПсО ЗС України.

1.3. Управління Силами спеціальних операцій

Сутність управління ССпО полягає у цілеспрямованій діяльності командувача (командирів) та органу військового управління (військових частин), що йому підпорядкований щодо підтримання бойової готовності і боєздатності військових частин (підрозділів) ССпО, підготовки операцій, (спеціальних дій), а також управління ними під час виконання поставлених завдань. Основна мета управління спрямована на забезпечення максимальної ефективності застосування підпорядкованих військових частин (підрозділів) під час вирішення поставлених завдань в операції.

Командувач та відповідні посадові особи органу управління ССПО наділені повноваженнями, які реалізують шляхом впливу на підпорядковані та передані в підпорядкування (оперативне) військові частини (підрозділи) для досягнення мети операції. Завдяки цим повноваженням вони здійснюють управління військовими частинами (підрозділами) самостійно або можуть делегувати командні функції командирам нижчого рівня управління.

У ССПО створена система управління відповідно до стандартів НАТО (G, S (N)-структура).

Розгортання системи управління угрупованням ССПО полягає в розгортанні пунктів управління Командування ССПО та військових частин у визначених районах та їх зайняття оперативним складом, розгортанні (нарошуванні) системи зв'язку, організації захисту, охорони та оборони пунктів управління.

Функції управління угрупованням ССПО у ході його застосування здійснюються із стаціонарного або на рухомих засобах ОКП, ПКП. (посилання г.).

Функції генерування реалізуються із стаціонарного ПУ Командування ССПО, який, як правило, розгортається в пункті постійної дислокації.

У разі передачі підрозділів ССПО до складу угруповання сил оборони, управління ними здійснює Командувач об'єднаних сил (угруповання військ (сил)) ЗС України через оперативну групу ССПО.

Управління ССПО повинно здійснюватися в рамках вертикалі управління ССПО. В усіх випадках командувачі (командири, начальники), на яких покладені повноваження щодо управління силами і засобами ССПО, повинні (зобов'язані):

встановлювати (формулювати) чітку і однозначну вертикаль управління;

мати достатній штабний досвід та компетентність (кваліфікацію) щодо підготовки та застосування підпорядкованих сил і засобів ССПО;

знати процес планування застосування підпорядкованих сил і засобів ССПО та їх можливості.

2. ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ

2.1. Принципи застосування Сил спеціальних операцій

Застосування ССПО здійснюється за загальними принципами, основними з яких є: зосередження зусиль; доступ до розвідувальної інформації; раціональність визначення завдань; раптовість дій сил; безперервність дій сил; оперативність у виконанні визначених завдань; автономність дій сил; прихованість заходів; узгодженість застосування сил та їх взаємодія (єдність зусиль); адаптивність застосування сил; асиметричність застосування сил; економія сил і ресурсів. (посилання и.).

Принцип зосередження зусиль полягає в зосередженні зусиль ССПО на досягненні (виконанні) головних цілей (завдань) у необхідному місці

та у вирішальний час для примушення противника до відмови подальшого ведення операції (бойових дій). Реалізація цього принципу досягається безперервним та ефективним впливом на найважливіші (критичні) об'єкти противника. ССпО не повинні застосовуватися не за призначенням. На них покладаються завдання, які безпосередньо спрямовані на досягнення стратегічних (оперативних) цілей.

Принцип доступу до розвідувальної інформації полягає у наданні доступу до своєчасних, достовірних, отриманих від різних джерел розвідувальних даних (інформації), які мають важливе (вирішальне) значення для успішного (ефективного) застосування ССпО. Застосування ССпО залежить від достовірних розвідувальних даних.

Принцип раціональності визначення завдань полягає у доведенні до органів військового управління (штабів) зрозумілих директивних документів та повинен дозволяти підрозділам достатньо гнучко реагувати на дії противника і надавати їм необхідні повноваження для визначення способів виконання завдань з урахуванням змін обстановки. Цей принцип вимагає централізованого планування і децентралізованого застосування ССпО.

Принцип раптовості дій сил полягає у виконанні завдань способом, що дозволяє застати противника несподівано і передбачає досягнення успіху у визначеному місці, у визначений час з максимальною ефективністю у спосіб, до якого противник не готовий. Реалізація цього принципу досягається скритністю підготовки до застосування та діяльності сил, випередженням противника в діях, мобільністю сил, застосуванням несподіваних для противника способів дій та засобів ураження, пошуком нових способів та методів виконання поставлених завдань; недопущенням шаблону в діях підрозділів ССпО, а також широким застосуванням заходів щодо безпеки застосування військ (сил).

Принцип безперервності дій сил полягає у постійному веденні спеціальної розвідки та проведенні спеціальних дій в різних умовах обстановки, у намаганні не дати противнику реалізувати своє прагнення до зосередження зусиль, примусити його розпоршувати сили та засоби, позбавити можливості безперешкодного пересування та використання об'єктів інфраструктури. Реалізація цього принципу досягається: підтриманням військових частин (підрозділів) ССпО, сил та засобів виведення в постійній готовності до виконання завдань за призначенням; постійним збором та аналізом відомостей про райони та об'єкти, на яких передбачаються дії військових частин (підрозділів) ССпО; завчасною підготовкою сил та засобів до виконання завдань; створенням в районах виконання завдань постійно діючої системи розвідки; цілеспрямованим використанням резервів та своєчасним нарощуванням зусиль під час застосування.

Принцип оперативності у виконанні визначених завдань полягає в спроможності виконати визначені завдання відповідно до обстановки, яка швидко змінюється, та у строки, що дозволяють командуванню випереджати противника в діях. Реалізація цього принципу досягається: передбаченням можливих змін оперативної обстановки, змістом і характером необхідних

розвідувальних даних; проведенням заходів, які забезпечують скорочення витрат часу на введення в дію (перенацілювання) сил та засобів військових частин (підрозділів) ССпО, добування, збір, обробку, доведення та реалізацію інформації; широким застосуванням засобів інформаційних систем.

Принцип автономності дій сил полягає у забезпеченні можливості дій підрозділів ССпО в районах виконання завдань ізольовано та у тривалий період часу. Реалізація цього принципу досягається: забезпеченням дій підрозділів ССпО у відриві від основних сил угруповання ССпО; забезпеченням необхідною кількістю озброєння, боєприпасів, засобів зв'язку, спеціальної техніки, спорядження, продовольства та матеріально-технічних засобів; широким використанням трофейного озброєння, боєприпасів, спеціальної техніки, спорядження, продовольства та матеріально-технічних засобів.

Принцип прихованості заходів полягає у збереженні в таємниці всіх заходів з планування, організації та застосування ССпО. Реалізація цього принципу досягається: залученням до планування застосування ССпО та управління діючими підрозділами обмеженого кола осіб; розробкою та здійсненням заходів щодо забезпечення безпеки застосування і живучості підрозділів; широким застосуванням засобів криптографічного та технічного захисту інформації та документів скритного управління військами.

Принцип єдності зусиль полягає в координації та об'єднанні зусиль військових частин (підрозділів) угруповань військ (сил), родів військ (сил), спеціальних військ, інших складових сил оборони, що дозволяє максимально повно використати їх оперативні (бойові, спеціальні) спроможності під час виконання завдань ССпО. Реалізація цього принципу досягається проведенням заходів спільного бойового злагодження та узгодження порядку застосування військ (сил) у ході підготовки до застосування та постійним підтриманням взаємодії під час їх застосування.

Принцип адаптивності застосування сил полягає у відповідності обраних форм застосування сил та способів виконання завдань умовам обстановки, а також можливостей їх оперативного коригування, залежно від змін характеру дій противника. Реалізація цього принципу досягається за рахунок розроблення декількох варіантів способів дій сил, ефективної організації та оперативності в роботі органів військового управління (штабів). Відповідно до цього принципу завдання, що ставляться силам, не повинні жорстко обмежувати підлеглих у самостійному виборі способів їх виконання.

Принцип асиметричності застосування сил полягає у нетрадиційності дій, виявленні слабких місць противника та впливу на них меншим за кількістю складом сил і засобів. Реалізація цього принципу досягається за рахунок завдання ураження по об'єктах противника меншими силами з метою примушення його до відмови подальшого ведення операції (бойових дій).

Принцип економії сил і ресурсів полягає в оптимальному використанні засобів і ресурсів, яке забезпечується раціональним їх розподілом

та резервуванням, вибором і пошуком нових способів дій сил та організацією їх ефективного захисту. Він набуває важливого, а інколи й вирішального значення в умовах, коли ресурсні обмеження визначають рішення на застосування сил.

2.2. Підготовка до застосування Сил спеціальних операцій

Підготовка ССПО до застосування здійснюється постійно в мирний час та в особливий період (в умовах введення воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях). (посилання г.).

Складовими підготовки до застосування є:
 оперативне планування застосування сил і засобів ССПО;
 розвиток сил і засобів ССПО та забезпечення їх функціонування;
 підготовка органу військового управління та сил і засобів ССПО;
 підготовка руху опору;
 підготовка району операції (бойових дій).

Оперативне планування застосування ССПО здійснюється у загальному циклі стратегічного планування застосування ЗС України та інших складових сил оборони відповідно до визначених процедур та етапів (поділяється: за часом проведення – завчасне та безпосереднє, за ступенем деталізації – загальне та детальне).

Завчасна підготовка ССПО до застосування здійснюється у мирний час та в особливий період.

Безпосередня підготовка ССПО до застосування розпочинається та здійснюється у разі виникнення загрози (ескалації) воєнного конфлікту з отриманням оперативної директиви вищого органу військового управління.

Оперативне планування застосування повинно забезпечувати розроблення та швидку адаптацію розроблених планів застосування ССПО до умов обстановки. З урахуванням результатів оперативного планування розробляються (уточнюються) склад, структура, дислокація та заходи підготовки військових частин до виконання завдань за призначенням.

Порядок організації та проведення оперативного планування застосування ССПО визначається у відповідних доктринах.

2.3. Основи застосування Сил спеціальних операцій

2.3.1. В існуючій системі об'єднаного керівництва силами оборони і військового управління у Збройних Силах України та відповідно до встановленого порядку стратегічного планування застосування Збройних Сил України, інших складових сил оборони на Командування Сил спеціальних операцій Збройних Сил України покладено відповідальність за планування дій руху опору, як стратегічної дії, а також спеціальної і психологічної операцій, які є складовою операції сил оборони та ведуться для забезпечення досягнення стратегічних (оперативних) цілей.

Управління силами і засобами Сил спеціальних операцій Збройних Сил України у ході приведення у бойову готовність, оперативного розгортання,

перегрупування військових частин (сил, органів, підрозділів) і створення угруповання військ в районі оперативного (бойового) призначення, а також їх застосування за призначенням здійснюється Командувачем Сил спеціальних операцій Збройних Сил України. Штаб Командування Сил спеціальних операцій Збройних Сил України надає йому підтримку.

2.3.2. Залежно від мети та завдань ССПО можуть застосовуватися у різних формах. До основних форм застосування ССПО належать: спеціальна операція; психологічна операція; спеціальні дії та психологічні акції сил і засобів ССПО в операціях сил оборони (угруповань військ (сил); підготовка та проведення руху опору; участь військових частин (підрозділів) ССПО в міжнародних антитерористичних, антипіратських та інших міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.

2.3.3. Основними характерними рисами застосування ССПО є:
швидкоплинність операцій (дій), набуття ними міжвидового та міжвідомчого характеру;
випередження противника та досягнення раптовості спеціальних дій;
одночасне застосування сил і засобів ССПО на декількох напрямках (об'єктах) для виконання стратегічних, оперативних, а також тактичних завдань;

ведення спеціальних дій в густонаселених районах місцевості (населених пунктах);

залучення всіх сил і засобів ССПО, їх комплексне використання для досягнення високої оперативності у виконанні поставлених завдань;

широке використання сучасних інформаційних технологій в системі управління ССПО, висока сумісність різнорідних систем розвідки та зв'язку;

взаємодія підрозділів ССПО з силами і засобами вогневого ураження і РЕБ для вогневого та радіоелектронного впливу на критично важливі об'єкти противника;

асиметричність дій разом із здійсненням психологічного впливу на війська (сили) та населення країни-противника, його союзників, населення тимчасово окупованих територій України;

висока автономність дій підрозділів ССПО.

2.3.4. Для ведення спеціальної та психологічної операцій створюється угруповання ССПО. Склад угруповання, а також організаційна структура його органу управління повинні забезпечувати виконання визначених завдань.

Під угрупованням ССПО слід розуміти зведені в єдину систему, відповідним чином розгорнуті в межах визначеної зони (району), смуги (ділянки) території, об'єднані єдиним керівництвом військові частини (підрозділи) ССПО, передані в підпорядкування (оперативне) командувачу ССПО сили і засоби видів, окремих родів військ (сил), спеціальних військ, логістичного і медичного забезпечення ЗС України, військові частини

(підрозділи) інших складових сил оборони, призначені для ведення та забезпечення операцій (дій, акцій) ССпО.

Сили і засоби угруповання ССпО, які виконують завдання в межах визначених операційних зон (районів) об'єднаних сил або на відповідних напрямках, можуть входити під оперативний контроль або в оперативну взаємодію з командувачем об'єднаних сил.

Оперативний контроль або оперативна взаємодія здійснюються для чіткої координації дій, узгодження часових показників виконання завдань, здійснення підтримки дій та надання допомоги у разі необхідності.

Порядок підпорядкування, входження під оперативний контроль або в оперативну взаємодію визначаються директивними документами Головнокомандувача ЗС України.

2.3.5. ССпО застосовуються з урахуванням особливостей, основними з яких є:

- обмеження щодо застосування засобів ураження, особливо авіації, ракетних військ і артилерії, мінно-вибухових загороджень, а також застосування у густонаселених районах;

- відсутність постійної суцільної лінії зіткнення з противником, дії військових частин (підрозділів) на широкому фронті, обмеженість чисельності сил і засобів для вирішення завдань, застосування сил на окремих, ізольованих напрямках у відриві від основних сил, при високому рівні автономності та самостійності;

- необхідність уникнення безпосереднього зіткнення з переважаючими силами противника та одночасного вирішення декількох різних за характером завдань з використанням усіх наявних засобів і обмежених ресурсів;

- різноманітність об'єктів по яких діють підрозділи ССпО;

- можливість виконання поставлених завдань без бойового зіткнення з противником (наприклад, шляхом проведення диверсій, непрямой комунікації);

- можливість поєднання асиметричних, активних та пасивних, відкритих та прихованих дій у ході виконання поставлених завдань;

- необхідність поєднання зосередження, розосередження та переміщення сил і засобів;

- постійна готовність до маневру;

- активне ведення спеціальної розвідки, проведення спеціальних дій у несприятливих умовах та у будь-який час доби;

- необхідність забезпечення постійної скритності дій (заходів), підвищеної пильності та суворой конспірації;

- залежність підрозділів ССпО від місцевих ресурсів під час виконання завдань на території противника;

- жорстка контррозвідувальна протидія противника;

- широкі можливості противника щодо ведення охоронних, сторожових, протидиверсійних дій та дій проти сил опору на окупованій території;

діяльність окупаційної адміністрації, органів комендантської служби та колабораціоністських організацій на окупованих територіях;
 застосування без введення правового режиму воєнного стану;
 необхідність створення більш суспільного резонансу, ніж у ході операції, що проводять інші угруповання військ (сил) ЗС України;
 планування застосування з обмеженням кола осіб;
 можливість залучення сил і засобів інших видів, родів військ ЗС України, інших складових сил оборони для забезпечення виконання завдань ССПО, а також їх виконання за сприяння цивільних відомств, підприємств та установ;
 значний вплив обмежень на просторові показники застосування ССПО;
 вирішення поставлених завдань переважно нестандартними методами, підрозділами (загонами, групами), що, як правило, формуються за цільовим призначенням;
 дотриманням норм міжнародного гуманітарного права.

2.3.6. Застосування ССПО у взаємодії або спільно з іншими видами, родами військ, спеціальних військ ЗС України та складовими сил оборони

Під час підготовки і проведення руху опору, ведення операцій (застосування ССПО) підрозділи ССПО можуть взаємодіяти або виконувати завдання спільно з органами управління, військовими частинами (підрозділами) інших видів, родів військ, спеціальних військ ЗС України, складових сил оборони.

Спільними діями з ССПО угруповання військ (сил) можуть досягти більшого результату, з меншою ймовірністю втрат своїх військ, ніж якби вони діяли окремо.

Принципи спільного застосування ССПО, видів (родів) військ, спеціальних військ ЗС України, інших складових сил оборони:

підтримання управління (взаємодії) між двома ланками управління, що забезпечує найкращу основу для спільних дій та дозволяє командувачу (командиру, начальнику), що підтримується, визначити необхідну потребу в силах і засобах, а командувачу (командиру, начальнику), що підтримує, адаптувати методи, способи і засоби застосування, при цьому, повинні бути встановленні ступінь, тип і пріоритети підтримування;

порядок взаємодії та підтримування чітко визначається вищим штабом;
 надання повноважень командиру військової частини (підрозділу) ССПО щодо затвердження порядку виконання поставлених завдань, що збільшує можливості своєчасної підтримки їх дій. Підрозділи підтримки дій військових частин (підрозділів) ССПО повинні бути завчасно включені до процесу планування заходів підтримки дій для забезпечення ефективного використання і надання можливостей щодо повної інтеграції (взаємосумісності) з операціями, що проводяться.

Успішне поєднання зусиль повинно розпочинатися ще до початку виконання поставлених завдань. Вирішення проблем взаємосумісності видів (родів) військ, спеціальних військ ЗС України, інших складових сил оборони та ССПО під час підготовки до застосування збільшує спроможності сил,

зменшує терміни виконання завдань та виключає можливість ураження своїми засобами вогневого ураження під час виконання завдань за призначенням.

Підрозділи ССПО зазвичай діють в умовах ізоляції від основних сил, які роблять їх уразливими під час застосування. Неналежне застосування ССПО може швидко призвести до зниження їх спроможностей. ССПО не можуть бути легко замінені та не можуть бути швидко збільшені їх спроможності. ССПО, передусім, повинні застосовуватися проти критично важливих об'єктів або для виконання найбільш важливих завдань.

Незважаючи на те, що ССПО можуть діяти спільно з іншими видами, родами військ, спеціальних військ ЗС України, іншими складовими сил оборони, вони не повинні застосовуватись для їх заміни, а також тоді, коли ССПО не мають достатньої підтримки чи спеціальної підготовки.

Сили і засоби ССПО, що залучаються до проведення об'єднаної операції, можуть передаватися в підпорядкування (оперативне) Командувачу об'єднаних сил ЗС України на чолі з оперативною групою Командування ССПО (тимчасово створеного органу управління).

Командувач об'єднаних сил ЗС України набуває повноважень щодо отриманої в підпорядкування організаційної структури ССПО в частині повноцінного її застосування за призначенням, постановки завдань у межах виділеного ресурсу, організації і здійснення контролю за їх виконанням, управлінням діями, підготовки і забезпечення.

Командувач об'єднаних сил ЗС України (командувачі угруповань військ (сил) не має права використовувати підпорядковану організаційну структуру не за призначенням, перепризначати або перевищувати встановлений ресурс, змінювати організаційно-штатну структуру, здійснювати кадрові призначення.

2.3.7. Участь військових частин (підрозділів) ССПО у міжнародних антитерористичних, антипіратських та інших міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки

Відповідно до міжнародних договорів і угод та в порядку і на умовах, визначених законодавством України, військові частини (підрозділи) ССПО можуть брати участь у міжнародних антитерористичних, антипіратських та міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.

Військові частини (підрозділи) ССПО можуть залучатися до участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки у складі коаліційних (багатонаціональних) сил.

У рамках міжнародної миротворчої діяльності військові частини (підрозділи) ССПО можуть також залучатись до участі в гуманітарних, пошуково-рятувальних, стабілізаційних та інших видах операцій.

Залежно від характеру операцій з підтримання миру і безпеки ССПО можуть вести спеціальну розвідку, проводити спеціальні дії або надавати військову допомогу. Військова допомога може сприяти запобіганню конфлікту і забезпечити гуманітарну підтримку. При цьому, спеціальна

розвідка, а також спеціальні дії можуть забезпечити заходи з підтримання чи примушення до миру, або зусилля щодо відбудови миру.

2.4. Спеціальна операція

СпО проводиться спеціально відібраними, створеними (визначеними), організованими, підготовленими, оснащеними (забезпеченими) силами, які використовують спеціальну тактику та необхідні для виконання завдань технічні засоби, які є невластивими (нехарактерними) для інших видів (родів) військ (сил) ЗС України. (посилання и., і.).

У разі виникнення загрози збройної агресії або збройного конфлікту для підготовки та проведення СпО визначаються райони проведення операції. Цей район може знаходитись в межах однієї або декількох операційних зон (районів) та охоплювати частину сухопутної території, водного та повітряного простору України.

Зазвичай, СпО проводяться у мирний та воєнний час (особливий період) у незнайомому, ворожому середовищі або політично нестабільній обстановці в межах районів об'єднаних операції угруповань об'єднаних сил або поза їх межами на тимчасово захопленій території противником (або на території противника), на своїй території з суспільно-нестабільним середовищем або територіях третіх країн, з яких можливе вчинення агресії проти України для досягнення визначених цілей, які можуть мати політичні, воєнні, дипломатичні, інформаційні, або економічні наслідки.

СпО в системі застосування є складовою частиною операції сил оборони та може проводитись самостійно або спільно з операціями об'єднаних сил, іншими операціями військ (сил).

СпД під час операцій або між операціями військ (сил) можуть проводитись самостійно або спільно з силами і засобами СпП інших складових сил оборони.

СпО відрізняються від інших операцій малопомітними, прихованими (скритими) способами дій, ступенем фізичного і політичного ризику, методами, способами дій, автономністю і залежать від детального розвідувального забезпечення та інших факторів.

СпО може включати:

виконання розвідувальних завдань;

спеціальні дії підрозділів ССпО, сил і засобів СпП інших складових сил оборони;

спеціальні бойові польоти авіації з метою ведення повітряної розвідки, виведення та повернення (евакуації) підрозділів, що залучаються до спеціальної операції в райони (з районів) виконання завдань, їх забезпечення під час виконання завдань;

удари (вогнь) засобів ураження по критично важливих об'єктах противника за цілевказанням підрозділів ССпО.

Детальний порядок підготовки та виконання розвідувальних, спеціальних завдань, ведення спеціальних дій в ході підготовки та ведення

СпО викладено в доктрині “Спеціальна розвідка”, бойовому статуті ССпО “Спеціальні операції” та відповідних тактичних публікаціях ССпО.

2.5. Психологічна операція

ПсО в системі застосування є складовою частиною операції сил оборони та може проводитись у мирний (в межах повноважень визначених законодавством України) та воєнний час (особливий період) самостійно або спільно з операціями об'єднаних сил, іншими операціями військ (сил).

Застосування сил і засобів ПсО особливо ефективно у перед- та постконфліктний період, коли використання інших військових сил і засобів заборонено або обмежено.

Сутність застосування сил і засобів ПсО полягає в здійсненні психологічного впливу шляхом організованого та цілеспрямованого розповсюдження спеціально підготовлених повідомлень (меседжів), в тому числі реалізованих в формі інформаційних матеріалів, серед визначеної та затвердженої відповідними командирами (начальниками) цільової аудиторії власними та взаємодіючими каналами (засобами) комунікації в інтересах політичних та військових цілей.

Координація повідомлень (аргументаційних напрямків) та цільових аудиторій для застосування сил і засобів ПсО відбувається шляхом деталізації стратегічного наративу ЗС України в рамках комунікаційних кампаній, інформаційних операцій або окремо.

Мета психологічної операції першочергово полягає в створенні сприятливих умов для застосування ЗС України. Конкретні мета та завдання застосування сил і засобів ПсО визначаються метою застосування військ (сил), в інтересах якого діють підрозділи, іншими військовими та політичними цілями.

Надання підтримки органам місцевої влади в умовах, коли через бойові дії або надзвичайну ситуацію комунікація з населенням кризового району є неможливою або суттєво ускладненою, може бути одним із напрямків застосування сил і засобів ПсО.

Детальний порядок виконання завдань психологічної операції викладено в бойовому статуті ССпО “Психологічні операції” та відповідних тактичних публікаціях ССпО.

2.6. Рух опору

Командування ССпО ЗС України, як орган військового управління оперативного рівня, здійснюватиме підготовку, забезпечення та безпосереднє управління відповідними складовими сил руху опору.

Питання планування, підготовки та керівництва складовими сил руху опору детальніше розкриваються у Доктрині з руху опору, бойовому статуті ССпО “Рух опору” та відповідних тактичних публікаціях ССпО.

2.7. Забезпечення Сил спеціальних операцій

Забезпечення військових частин (підрозділів) ССПО здійснюється для їх підтримання в бойовій та мобілізаційній готовності, збереження (відновлення) боєздатності та створення сприятливих умов для виконання поставлених завдань.

За характером завдань, що вирішуються, і заходів, які при цьому здійснюються, забезпечення поділяється на: розвідувальне, логістичне, медичне, морально-психологічне забезпечення та підтримку сил.

Розвідувальне забезпечення ССПО здійснюється з метою своєчасного забезпечення розвідувальними даними командувача та штабу, підпорядкованих військових частин (підрозділів) ССПО в інтересах підготовки та проведення СпО (СпД), ПсО (акцій), руху опору.

Детальніше питання розвідувального забезпечення органів військового управління наведено у доктринальних документах з розвідки.

Логістичне забезпечення здійснюється з метою забезпечення потреб ССПО у матеріальних та технічних засобах, послугах та створення сприятливих умов для виконання ними завдань в операціях.

Логістичне забезпечення ССПО здійснюється в єдиній системі логістичного забезпечення ЗС України.

Детально викладено в Доктрині “Об’єднана логістика”.

Медичне забезпечення здійснюється з метою підтримання високого рівня боєздатності ССПО шляхом збереження і зміцнення здоров’я особового складу, запобігання виникненню і розповсюдженню хвороб, надання медичної допомоги, лікування та найшвидшого відновлення їхньої боєздатності (працездатності) після поранень, захворювань і травм.

Медичне забезпечення ССПО включає організаційні, лікувально-евакуаційні, санітарно-гігієнічні та протиепідемічні заходи, медичну розвідку, заходи медичного захисту особового складу від впливу уражаючих факторів радіаційного, хімічного та біологічного походження, а також медичне постачання.

Детально викладено в Доктрині з медичного забезпечення.

Морально-психологічне забезпечення здійснюється з метою формування, підтримання та відновлення морально-психологічного стану особового складу ССПО, необхідного для успішного виконання завдань в операціях.

Детально викладено в Доктрині з морально-психологічного забезпечення військ (сил) в об’єднаних операціях.

Підтримка ССПО в операціях здійснюється шляхом виконання комплексу заходів та дій РЕБ, інженерної, топогеодезичної, навігаційної, гідрометеорологічної (метеорологічної) підтримки, хімічного, біологічного радіаційного, ядерного захисту з метою створення сприятливих умов для забезпечення успішної підготовки і ефективного застосування сил і засобів ССПО, озброєння і військової техніки та збереження їхньої боєздатності під час виконання визначених завдань.

Детально викладено в відповідних доктринах.

3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИЛ СПЕЦАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ

Розвиток ССПО є складовою розвитку ЗС України та визначається нормативними документами на довго-, середньо- та короткострокову перспективу.

Перспективи розвитку ССПО визначаються концептуальними, програмними та плануючими документами, в яких закладено основні (пріоритетні) напрями розвитку:

на довгострокову перспективу – Стратегія розвитку ССПО на довгострокову перспективу;

на середньострокову перспективу – Концепція розвитку ССПО на відповідний період та Програма розвитку ССПО на відповідний період;

на короткострокову перспективу – План (Орієнтовний план) утримання та розвитку ССПО на відповідний рік.

Подальший розвиток ССПО передбачається здійснити під час виконання заходів передбачених Стратегією розвитку Сил спеціальних операцій Збройних Сил України до 2035 року (далі – Стратегія), затвердженої наказом Генерального штабу ЗС України від 12.12.2019 № 466 дск. Вона передбачає розвиток складових ССПО, взаємосумісність із підрозділами збройних сил країн – членів НАТО та інтеграцію організаційних структур СПО, ПСО, повітряного та морського компонентів ССПО до багатонаціональних коаліційних сил для проведення спільних операцій (дій, акцій).

Реалізація Стратегії включає три етапи:

перший етап (з 2021 по 2025 рік), кінцевою метою якого є нарощування спроможностей організаційних структур СПО та ПСО, набуття спроможностей повітряним компонентом ССПО, внесення змін до нормативно-правової бази щодо організації підготовки та проведення руху опору;

другий етап (з 2026 по 2030 рік), кінцевою метою якого є підтримання спроможностей організаційних структур СПО та ПСО, повітряного компонента, набуття спроможностей морським компонентом ССПО. Створення та впровадження системи навчання та підготовки фахівців з підготовки і проведення руху опору, забезпечення руху опору ОВТ та матеріально-технічними засобами;

третій етап (з 2031 по 2035 рік), кінцевою метою якого є набуття організаційними структурами СПО та ПСО, повітряним та морським компонентами ССПО взаємосумісності із підрозділами збройних сил країн – членів НАТО, набуття спроможностей організаційними структурами руху опору.

Реалізація Стратегії на всіх етапах розвитку, паралельно з реалізацією пріоритетів щодо набуття оперативних (спеціальних, бойових) спроможностей передбачає розбудову базових компонентів (складових) спроможностей.

Ресурсне забезпечення виконання програмних документів з розвитку ССпО здійснюється з Державного бюджету України в обсягах і розмірах, які визначаються щороку кошторисом Міністерства оборони України.

Командувач Сил спеціальних операцій
Збройних Сил України
генерал-майор

Григорій ГАЛАГАН

